

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

تتبع و نگارش: الحاج داکتر امین الدین سعیدی – (سعید افغانی) و الحاج قاضی لعل محمد صافی «پتوال»

۰۸ جولای ۲۰۱۵

احکام مریض در رمضان

۱۲

کیفیت ادای فدیة رمضان

شیخ علامه ابن عثیمین رحمة الله در مورد کیفیت فدیة روزه به شکل طعام می فرماید: کیفیت اطعام به دو صورت انجام می یابد:

اول: پختن غذا و دعوت از مسکین و یا مساکین غرض صرف آن، بر حسب روزهایی که باید فدیة بدهد، طوری که انس بن مالک رضی الله عنه چنین عمل را انجام می داد.

دوم: توزیع غذای غیر آماده (پخته نشده) به مساکین (الشرح الممتع (۳۳۵/۶)).

اما اگر کسی بخواهد که در بدل سی روز به یک نفر غذا دهد، یعنی هر روز به او طعام دهد، جایز است چنان که جمهور علمای مذاهب از جمله شافعیه و حنابله و گروهی از علمای مالکیه بر جواز آن تأکید کرده اند، مؤلف کتاب الانصاف گفته: «جایز است طعام را کلاً به یک مسکین واحد داد». الإنصاف (۲۹۱/۳)، و نگاه کنید به: تحفة المحتاج ۳ / ۴۴۶، کشاف القناع ۲ / ۳۱۳، و «فتاوی اللجنته الدائمة» (۱۹۸/۱۰).

قابل تذکر است که: برای دادن فدیة لازم نیست که حتماً قبل از عید فطر آن را بدهد، بلکه بر او واجب است تا هرچه زودتر فدیة خود را بدهد قبل از آن که رمضان سال بعد فرا برسد، اما هیچ حدیثی در این مورد وارد نشده است. بنابراین کسی که هنوز فدیة نداده و اکنون عید شده و از آن گذشته، ایرادی ندارد ولی باید هرچه زودتر بر دادن فدیة روزه خود مبادرت ورزد، زیرا أجل نامعلوم هستند و ممکن است در ذمة شخص بماند.

و این مسأله شبیه به حکم قضای روزه رمضان است، پس به جای آوردن آن نیز به مانند به جای آوردن قضای روزه رمضان برای کسی است که بنا به عذری نتوانسته رمضان را روزه بگیرد.

پاورقی ها:

(۱) کلمه (محبض) مصدر (حاضت المرأة تحيض) است، و معنی آن چنین می شود:

« حیض جریان خون است که از شر مگه زن بدون ولادت و پارکی در حالی که دارائی صحت است، خارج می گردد» و چون این مصدر مختص زنان است لذا اسم فاعل آن را مذکر هم می آورند، و می گویند زن حائض.

«

سن آغاز حیض :

دلیلی برای زمانبندی شروع حیض (عادت ماهیانه) و پایان آن در پنجاه سالگی وجود ندارد ، و قول صحیح آنست که هر وقت زن آن خون معروف نزد زنان را ببیند آن خون ، خون حیض شمرده می شود:

« ویسألونک عن المحیض قل هو أذی » (البقره : ۲۲۲) و در باره حیض از تو می پرسند ، بگو حیض پلیدی است . (در این جا حکم آیت عمومیت داشته و خداوند حکم) حلال و حرامی را که از وجود حیض ناشی می شود ، را به وجود حیض وابسته نموده ، و برای آن سنی را تعیین نفرموده است ، پس واجب است که به آنچه حکم بدان وابسته است که همان وجود (حیض) باشد رجوع شود ، پس هر وقت حیض وجود داشته باشد حکم ثابت می شود و هر گاه وجود نداشته باشد حکم ثابت نمی شود ، بنابر این هر وقت زن حیض را ببیند حائض (در حال عادت) است گرچه در سنی کمتر از نه سال و بیشتر از پنجاه سال باشد ، زیرا زمانبندی احتیاج به دلیل و حال آن که دلیلی برای زمانبندی وجود ندارد .

اما اکثریت علماء کرام و فقهاء سن آغاز حیض را نه سالگی معرفی داشته اند و بر این امر معتقد اند که حیض تا آخر عمر دوام می یابد . و دلیلی برای پایان آن نمی باشد و اگر زنی پیر هم خون ببیند حیض شمرده می شود .

امام ابوحنیفه (رحمة الله علیه) می فرماید : « نظر به قول مختار اگر دختر نه ساله خون ببیند در حکم حیض می باشد و باید در چنین حالتی روزه و نماز را ترک گوید و این امر تا سن یأس دوام می کند و قول مختار آنست که سن یأس پنجاویچ سالگی می باشد و اگر زنی بعد از آن سن خونی ببیند حیض شمرده نمی شود . مگر در صورتی که مقدار خون زیاد و به رنگ سیاه یا سرخ تیز باشد در آن صورت حیض شمرده می شود .»

صفات ومدت حیض:

خون حیض آن خونی است که با سوزش برون می شود ، رنگش به سیاهی نزدیک بوده و دارای بوی بدی می باشد .

در شرع هیچ حدی برای حداقل و حد اکثر آن وجود ندارد و معمولاً در این مورد به عادت زنان مراجعه می نمایند . ولی فقهاء و شارعین دین مدت کم حیض را سه روز ، وسط آن پنج واحد اکثر آن ده شبانه روز معرفی داشته اند . البته آمدن خون در تمام این مدت شرط نبوده بلکه وجود خون در اول موعد کفایت می کند و اگر در میان طهارت واقع شده و باز خون ببیند هر یک به صورت علیحده حیض پنداشته می شود .

از ربیع بن صبیح (رض) روایت شده که از انس (رض) شنید که می گفت : « لا یكون الحيض اكثر من عشرة » (دار قطنی) «نیست حیض بیشتر از ده روز» و احناف بر این امر معتقد اند که : «هر گاه بر حائض حد اعظم مدت حیض که ده روز است بگذرد جماع قبل از بند شدن خون و قبل از غسل جایز است اما غسل قبل از جماع مستحب است .»

اگر خون بعد از حد اکثر عادت و قبل از حد اعظم مدت حیض قطع گردد قبل از غسل جماع جایز نیست و در صورت عدم موجودیت آب تیمم نموده و به آن نماز بگذارد . احتیاط جماع نکردن با حائض قبل از غسل است هر چند خون بعد از حد اعظم مدت حیض قطع گردیده باشد .

سبب حیض:

ام المؤمنین بی بی عائشة (رض) روایت نموده که پیامبر اسلام در مورد حیض فرمود :

« این هَذَا امر کتبه الله تعالی علی بنات آدم » (متفق علیه) حیض امریست که خداوند تعالی بر دختران آدم لازم کرده است .

نفاس چیست:

نفاس خونی است که بعد از ولادت یا بعد از خروج اکثریت حصه طفل (ولو سقط هم باشد) از شرمگاه زن خارج می شود.

حد اعظم مدت نفاس چهل روز، حد اقل ندارد و ثبوت آن به نشانه دیگری غیر از ولادت محتاج نیست . امام شافعی (رح) حد اعظم مدت نفاس را شصت روز و حد اکثر آن را چهل روز معرفی داشته است در حالی که امام مالک حد اعظم نفاس را شصت روز معرفی نموده است . از أم سلمه (رض) روایت است: «کانت النفساء تجلس علی عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم أربعین یوما» «نفساء» (زنانی که وضع حمل می کنند) زمانی پیامبر صلی الله علیه وسلم چهل روز می نشستند (یعنی نماز و روزه را ادا نمی کردند) (صحیح سنن ابن ماجه ، (۵۳۰) سنن ابو داوود (عون المعبود) : ۳۰۷ / ۵۰۱ / ۱) ، (سنن الترمذی) ۱۳۹ / ۹۲ / ۱) (سنن ابن ماجه ۶۴۸ / ۲۱۳ / ۱)

استحاضه :

استحاضه عبارت از جاری شدن خون از قسمت پائین رحم در غیر وقت حیض و نفاس پس هر خونی که بیشتر از مدت حیض یا نفاس و یا کمتر از حد اقل آن ، یا قبل از سن حیض که نه سالگی است ، بیاید استحاضه می باشد. قبل از سن حیض که نه سالگی است ، بیاید استحاضه می باشد .

استحاضه بر شش نوع می باشد :

کمتر از حداقل حیض، بیشتر از حد اعظم حیض ، بیشتر از حد اعظم نفاس ، بیشتر از عادت و حد اکثر حیض و نفاس .

در حدیث از ام المؤمنین عائشه (رض) روایت است که پیامبر اسلام فرموده است: «المستحاضة لا یغشاها زوجها» (زنی که در استحاضه است جماع نکند با او شوهرش) چون در استحاضه اذیت است پس جماع مانند حالت حیض حرام می باشد زیرا حق تعالی علت منع جماع با حائض را اذیت قرار داده و اذیت در استحاضه نیز موجود است پس حرمت آن ثابت است .

ولی مذهب جمهور علماء مستند به حدیث اکرمه (رض) که گفت است: « کانت أم حبیبه تستحاض وکان زوجها یغشاها » (ام حبیبه استحاضه می بود و شوهرش با او جماع می کرد.)

سیلان الرحم :

سیلان الرحم عبارت از حالتی است که از فرج زن رطوبتی به رنگ سفید یا زرد به طور مرتب و پیهم خارج می شود . احکام سیلان الرحم مانند احکام استحاضه می باشد.

زن مبتلا به سیلان الرحم باید نماز بخواند ، روزه بگیرد و قرآن را تلاوت کند . البته برای هر نماز وضوی جداگانه گرفته هنگام استنجاء فرج خود را خوب پاک بشوید. **پایان**